

EHDOTUS VALTIONEUVOSTON ASETUKSEKSI PILAANTUNEIDEN ALUEIDEN PUHDISTAMISEN TUKEMISESTA VUOSINA 2020–2022 ANNETUN VALTIONEUVOSTON ASETUKSEN MUUTTAMISESTA

1 Ehdotuksen pääasiallinen sisältö

Asetuksella muutettaisiin pilaantuneiden alueiden puhdistamisen tukemisesta vuosina 2020–2022 annettua valtioneuvoston asetusta (1239/2019). Voimaatuloa koskevan 5 §:n muutoksella asetusta muutettaisiin toistaiseksi voimassaolevaksi, lukuun ottamatta 1 §:n 2 momenttia ja 4 §:n 3 momenttia, jotka olisivat voimassa 31.12.2023 saakka.

Edellä mainitut lainkohdat koskevat taloudellista toimintaa harjoittaville yrityksille ja muille yhteisöille myönnettäviä avustuksia, joihin sovelletaan tiettyjen tukimuotojen toteamisesta sisämarkkinoille soveltuviksi perussopimuksen 107 ja 108 artiklan mukaisesti annettua komission asetusta (EU) N:o 651/2014 (yleinen ryhmäpoikkeusasetus). Yleinen ryhmäpoikkeusasetus on voimassa vuoden 2023 loppuun.

Asetuksen nimike muutettaisiin vastaamaan sen voimassaoloa. Uusi nimike olisi valtioneuvoston asetus pilaantuneiden alueiden puhdistamisen tukemisesta.

2 Nykyiset säännökset

Pilaantuneiden alueiden puhdistamisen tukemisesta vuosina 2020–2022 annetulla valtioneuvoston asetuksella (PIMA-tukiasetus) annetaan pilaantuneiden alueiden puhdistamisen tukemista annettua lakia (246/2019, PIMA-tukilaki) tarkempia säännöksiä pilaantuneiden alueiden puhdistamisen tukemiseen tarkoitettua avustuksen myöntämisestä. Tarkemmat säännökset koskevat lain mukaisen avustuksen soveltuvuutta Euroopan unionin sisämarkkinoille, Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tehtäviä, avustuksen enimmäismäärää sekä avustushakemuksen sisältöä. PIMA-tukilaki ja -asetus ovat osa pilaantumisvahinkojen korjaamiseksi kehitettyä toissijaisen rahoituksen järjestelmää.

Alueen pilaantuneisuuden selvittämiseen ja pilaantuneen alueen puhdistamiseen myönnettävä tuki (PIMA-tuki) on valtiontukea, johon sovelletaan Euroopan unionin (EU) valtiontukisääntelyä. Valtiontuet ovat Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 artiklan 1 kohdan mukaan lähtökohtaisesti kiellettyjä, mutta tietyissä artiklan 2 ja 3 kohdissa määritellyissä poikkeustapauksissa tukitoimenpiteet voidaan hyväksyä.

PIMA-tuki on pääsääntöisesti yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen soveltamisalaan kuuluvana sallittu ilman komission ennakkohyväksyntää. PIMA-tuki voidaan myöntää yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen 45 artiklan nojalla investointitukena pilaantuneiden alueiden kunnostamiseen tai ympäristötutkimuksiin myönnettävää tukea koskevan 49 artiklan perusteella.

Soveltaminen edellyttää tukimuotokohtaisten kriteerien lisäksi yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen 1–12 artiklojen sisältämien yleisten soveltamisedellytyksien täyttymistä. Yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen säännöksiä sovelletaan, kun avustuksen saaja on taloudellista toimintaa harjoittava yritys tai muu yhteisö. Kun avustuksen saajana on kunta tai yksityinen henkilö, asetusta ei sovelleta.

PIMA-tukiasetus on voimassa vuoden 2022 loppuun. Yleinen ryhmäpoikkeusasetus on voimassa vuoden 2023 loppuun. Sen voimassaoloa jatkettiin PIMA-tukiasetuksen säätämisen jälkeen komission asetuksella (EU) 2020/972.

Asetus annettaisiin valtionavustuslain (688/2001) 8 §:n (valtionavustuksen myöntäminen, maksaminen ja käyttö) ja pilaantuneiden alueiden puhdistamisen tukemisesta annetun lain (246/2019) 4 §:n 4 momentin (Pirkanmaan ELY-keskuksen tehtävät), 5 §:n 3 momentin (Euroopan unionin valtiontukisääntelyn mukaisen avustuksen myöntäminen, maksaminen ja käyttö), 6 §:n 5 momentin (avustuksen myöntämisen edellytykset ja hakemukseen sisällytettävät tiedot ja selvitykset) sekä 7 §:n 3 momentin (avustuksen määräytymisen perusteet, avustuksen enimmäismäärä ja sitä koskevat tavoitteet sekä taloudellisen hyödyn määrittäminen ja huomioon ottaminen) nojalla.

3 Ehdotuksen yksityiskohtainen sisältö

5 § Voimaantulo

Asetuksen ehdotetaan olevan voimassa toistaiseksi, lukuun ottamatta 1 §:n 2 momenttia ja 4 §:n 3 momenttia, joiden ehdotetaan olevan voimassa vuoden 2023 loppuun. Nämä kohdat koskevat avustuksen myöntämistä taloudellista toimintaa harjoittavalle yritykselle tai muulle yhteisölle. Niiden määräaikainen voimassaolo johtuu yleisestä ryhmäpoikkeusasetuksesta, jonka mukaiset tuet ovat määräaikaisia. Tähän mennessä suurin osa avustuksista on myönnetty kunnille ja luonnollisille henkilöille. Siltä osin, kun avustus myönnetään kunnille ja luonnollisille henkilöille, asetuksen määräaikainen voimassaolo ei ole tarkoituksenmukaista. Tämän vuoksi asetuksen ehdotetaan jatkossa olevan toistaiseksi voimassa oleva.

Voimassa oleva ryhmäpoikkeusasetus on voimassa 31.12.2023 saakka, johon asti myös PIMA-tukiasetuksen ryhmäpoikkeusasetukseen liittyvien lainkohtien voimassaoloa voidaan jatkaa. Yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen ja PIMA-tukiasetuksen yrityksiä koskevien säännösten yhdenmukainen voimassaolo on tarkoituksenmukaista. Vuoden 2023 jälkeen PIMA-tukiasetusta koskevat muutokset ovat riippuvaisia EU:n valtiontukisääntelyn kehityksestä.

4 Ehdotuksen vaikutukset

4.1 Taloudelliset vaikutukset

Ehdotuksella ei arvioida olevan taloudellisia vaikutuksia.

4.2 Ympäristövaikutukset

Ehdotuksella ei arvioida olevan ympäristövaikutuksia.

5 Ehdotuksen valmistelu

Asetusehdotus on valmisteltu virkatyönä ympäristöministeriössä.

5.1 Lausunnot ja niiden huomioon ottaminen

Asetusehdotus ja siihen liittyvä muistio ovat olleet lausunnolla xx.xx–xx.xx.2022 verkkopalvelussa www.lausuntopalvelu.fi.

5.2 Laintarkastus